

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2016

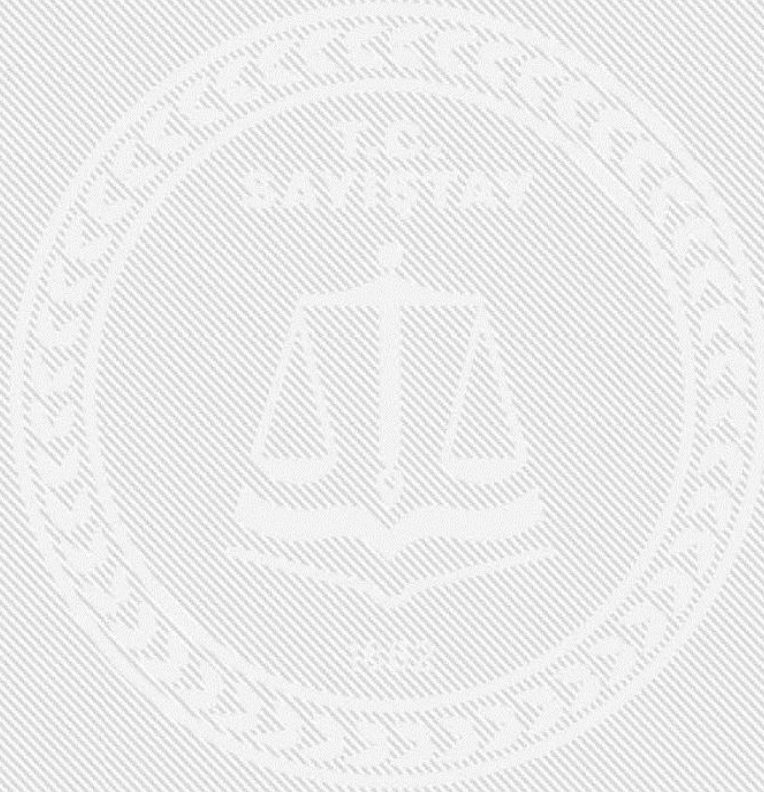

İÇERİK

GAZİ ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
GAZİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	29
GAZİ ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	50

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
8.	EKLER.....	23

KISALTMALAR

BAP : Bilimsel Araştırma Projeleri

KDV: Katma Değer Vergisi

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Gazi Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Bu bağlamda anılan Yönetmeliğin 538 ve 539'uncu maddelerinde sayılan ve üniversite tarafından düzenlenen mali tablolardan; 2015 yılı bütçe uygulama sonuçları ile faaliyet sonuçlarına ilişkin özet bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2015 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Eklene Ödenek	Düşülen Ödenek	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	585.121.000	118.143.729,90	12.506.458	683.458.271,88	608.771.801,70	%89,07

Tablo 2: 2015 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	585.121.000	645.133.679,57	%110,25

Tablo 3: 2015 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)

AÇIKLAMA	Faaliyet Gelirleri	Faaliyet Giderleri	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
FAALİYET SONUÇLARI	682.561.352,04	775.445.644,61	92.884.292,57

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu ve gelir tablosu.

Denetim görüşü, üniversitenin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler;

uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Gider Taahhütleri Hesaplarına İlişkin Tutarların Gerçeği Yansıtması

Üniversitenin, Gider taahhütleri ile ilgili nazım hesaplarda sadece Sermaye Taahhütlerinden Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderlerini takip ettiği, Hizmet Alımları Taahhütleri ile mal ve malzeme alımlarına ilişkin taahhütlerini bu hesaplarda izlemediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 471'inci maddesine göre; taahhüt hesapları, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen gider taahhütleri, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır. Hizmet Alımları Taahhütleri ve Mal ve Malzeme Alımlarına ilişkin Taahhütlerde söz konusu hesapların kullanılmaması, hem Muhasebe Yönetmeliğine aykırılık teşkil etmekte, hem de İdare tarafından girişilen taahhütlerin sağlıklı bir şekilde takip edilmesine, nakit ve bütçe planlamasına engel olmaktadır.

Ayrıca ilgili hesapların tüm gider taahhütlerinde kullanılmaması kurumun bilanço dipnotlarında taahhütlerin eksik gösterilmesine sebep olmaktadır. Bu husus Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 5'inci maddesinin g bendinde yer alan tam açıklama ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. İlgili hükme göre; tam açıklama mali tabloların, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesidir.

İlgili hükme göre sözleşmeye dayanılarak girişilen tüm gider taahhütlerinde, 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının kullanılması gerekmektedir.

Adı geçen yönetmelik hükmüne aykırı olarak tüm gider taahhütlerinin, izleme ve bilgi verme fonksiyonu olan söz konusu nazım hesaplarda izlenmemesi sonucunda 2015 yılı bilanço dipnotlarında girişilen taahhütlerin eksik gösterilmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 471 inci maddesine göre hizmet alımları taahhütleri ile mal ve hizmet alımlarına ilişkin taahhütlerde 920 Gider Taahhütleri hesapları ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı hesaplarının geriye dönük dönemleri de ihtiva edecek şekilde kullanılmasına başlanılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, ilgili nazım hesapların 2016 yılı itibariyle kullanılmaya başlandığı belirtilmiştir. Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda düzeltme kayıtlarının yapıldığı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kayıtlarının, 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Verilen Depozito ve Teminatların 226 nolu Hesapta Takip Edilmemesi

Gazi Üniversitesi tarafından elektrik dağıtım şirketine yapılan bir yıldan uzun süreli "güvence bedeli" ödemeleri ile ısınma aboneliği ve su aboneliği için ödenen “depozito bedelleri” nin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına kaydedilmek suretiyle aktifleştirilmediği bu ödemelerin 630 Giderler Hesabı ile ilgili yılına doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin (MYMY) 142 inci maddesine göre; 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı, kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır.

Aynı Yönetmeliğin hesabın işleyişi başlıklı 143 üncü maddesinde de; Bir yıldan daha uzun bir süre için bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen depozito ve teminatlar bir taraftan bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

Üniversitenin elektrik dağıtım şirketine yapılan "güvence bedeli" ödemeleri ile ısınma aboneliği ve su aboneliği için ödenen bir yıldan uzun süreli “depozito bedelleri” nin, MYMY

gereğince 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi ve aktifleştirilmesi gerekirken, tamamının abone bedeli adı altında 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi ilgili yılların Faaliyet Sonuçları Tablosu ile Bilançosunda hataya neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Kurumumuzca verilen uzun vadeli depozito ve teminatlar Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 142 ve 143 üncü maddeleri uyarınca 226 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına kaydedilerek takibi yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, düzeltme kayıtlarının 2016 yılında yapılacağı bildirilmiştir. Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda düzeltme kayıtlarının yapılacağı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılacak düzeltme kayıtlarının, 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına kayıtların yapılması hususunda gerekli özenin gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri İle Ayrılmış Amortisman Tutarı Arasındaki Farkın Yıl Sonunda Amorti Edilmemesi

Diğer duran varlıklar hesap grubunda yer alan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki farka yıl sonunda amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

2015 yılı kesin mizanına göre; 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç bakiyesi 20.774.248,16 TL iken, buna denk olması gereken 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesi ise 19.405.029,74 TL olarak görülmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 219 uncu maddesinin a-2 bendine göre; elden çıkarılacak amortisman tabi duran varlıkların kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki fark, bu hesap grubuna aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

İlgili hükme göre, dönem sonunda 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabı arasındaki fark giderilecek şekilde amortisman ayrılması dolayısıyla bu hesaplarının eşitlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre hatalı yapılan işlemler sonucunda anılan iki hesap arasında oluşan 1.369.218,42 TL lik fark, 294 hesabının Bilançoda olması gerekenden bu tutar kadar fazla görünmesine, diğer taraftan yıl sonunda amortisman ayrıldığında faaliyet gideri yapılacağından Faaliyet Sonuçları Tablosunda da giderlerin yine bu tutar kadar olması gerekenden düşük gösterilmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar hesabının borç bakiyesi ile 299-Birikmiş Amortismanlar hesabının alacak bakiyesi arasındaki fark, harcama birimleri bazında tespit edilip ilgili düzeltme kayıtları yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar hesabının borç bakiyesi ile 299-Birikmiş Amortismanlar hesabının alacak bakiyesi arasındaki farkın düzeltildiği beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kayıtlarının, 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki 1.369.218,42 TL hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 4: Vadeli Banka Hesabına İlişkin Olarak Elde Edilen Faiz Gelirlerinden Bankalar Tarafından Yapılan Gelir Vergisi Kesintisinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

Gazi Üniversitesine ait vadeli banka hesabına tahakkuk eden faiz tutarlarından, banka tarafından %15 oranında Gelir Vergisi tevkifatı yapılmış ancak bu işlem kurum hesaplarına kaydedilerek gösterilmemiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 19 uncu maddesinin 8 inci bendinde faiz gelirin e ilişkin yapılması gereken muhasebe kaydı düzenlenmiştir. İlgili hükme göre bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarlarının 102 Banka Hesabına, tevkifat tutarları 630- Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600- Gelirler Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

Kurum faiz gelirinden kesilen gelir vergisini 630 Giderler Hesabına borç

kaydetmeyerek 600 Gelirler Hesabının alacağına net faiz gelirini kaydetmektedir. Bankalar nezdinde açılan hesaplardan elde edilen faiz gelirlerinin gayrisafilik ilkesi ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak brüt faiz geliri, yapılan stopaj kesintisi ile net faiz geliri olarak ayrı ayrı yevmiye kayıtlarında yer almalıdır.

İlgili hüküm gereğince tahakkuk ederek hesaplara geçen faiz miktarının stopaj suretiyle kesilen toplam 109.423,52 TL vergi tutarı düşülmeksizin gelir hesaplarına kaydedilmesi aynı zamanda ödenen verginin giderleştirilerek ilgili gider hesaplarına kaydı gerekmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine aykırı olarak üniversite tarafından yapılan söz konusu muhasebe kaydı sonucunda 109.423,52 TL tevkifat tutarı kadar 2015 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “2016 yılı itibari ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 19 uncu maddesinin 8 inci bendinde yer alan faiz gelirlerine ilişkin yapılması gereken muhasebe kayıtları ile ilgili olarak 2015 yılı hesapları için geriye dönük herhangi bir işlem yapılması mümkün değildir. 2016 yılı itibari ile bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan net faiz tutarları 102 Banka Hesabına, tevkifat tutarları 630-Giderler hesabına borç, faiz tutarının, içinde bulunulan aya ait kısmı 600-Gelirler hesabına alacak kaydedilerek, aynı zamanda banka hesabına aktarılan tutarın tamamı 805-Gelir Yansıtma hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilerek ilgili muhasebe kayıtları düzenli olarak yapılmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, düzeltme kayıtlarının 2016 yılında yapıldığı bildirilmiştir. Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda düzeltme kayıtlarının yapıldığı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kayıtlarının, 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki 109.423,52 TL hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 5: Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Yıl sonu işlemleri ile kesin mizan kayıtlarının incelenmesi sonucunda Maddi Olmayan Duran Varlıklara ilişkin olarak amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğ (Sıra No:47) “Amortisman ve tükenme

payı süre ve oranları” başlıklı 6 ncı maddesinin 2 nci fıkrasında;

“Ancak, maliyet bedeli, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan *Taşınır Mal Yönetmeliğinin* eki listede yer alan dayanıklı taşınurların her biri için 14.000 TL’yi, 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan *Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte* yer alan taşınmazlar için 34.000 TL’yi aşmayan duran varlıklar ile tutarına bakılmaksızın *Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilir*” şeklinde düzenleme yer almaktadır.

Buna göre Maddi Olmayan Duran Varlıklar için her mali yıl sonunda % 100 amortisman ayrılmak suretiyle tamamen giderleştirme yapılması gerekmektedir.

Üniversitenin 2015 yılı kesin mizanında;

260.1.0.0.0 ekonomik kodlu Bilgisayar Yazılımlarına ilişkin Haklar Hesabının borç bakiyesinin 375.278,81-TL,

260.3.0.0.0 ekonomik kodlu Lisanslar Hesabına ilişkin Haklar Hesabının borç bakiyesinin 1.364.564,98-TL, olduğu buna karşılık bu hesaba ilişkin 268.1.1.0.0 ekonomik kodlu Bilgisayar Yazılımlarına ilişkin Amortisman Hesabı alacak bakiyesinin 32.524,45-TL, 268.3.0.0.0 ekonomik kodlu Lisanslar Hesabına ilişkin Amortisman Hesabının alacak bakiyesinin 773.137,18 olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre hatalı yapılan işlemler sonucunda anılan iki hesap arasında oluşan 934.182,16-TL fark kurum bilançosunun (Diğer Duran Varlıklar Başlığı) olması gerekenden bu tutar kadar fazla görünmesine, diğer taraftan yıl sonunda amortisman ayrıldığında faaliyet gideri yapılacağından Faaliyet Sonuçları Tablosunda da Giderlerin yine bu tutar kadar olması gerekenden düşük gösterilmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “260 Haklar hesabının, Maliye Bakanlığı say2000i sisteminde birim kodu tanımlı olmadığından, devir işlemlerinin kurum kodu bazında (38.05) gerçekleşmiş olması nedeniyle amortisman ayrılamamıştır. Konuya ilişkin Maliye Bakanlığı

ile gerekli yazışmalar yapılarak, sistem üzerinde birim kodu tanımlaması yaptırılmış, ayrılması gereken amortismanlar hesaplanarak ilgili kayıtlar yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli düzeltmenin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda düzeltme kayıtlarının yapıldığı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kayıtlarının, 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki 934.182,16 TL hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gazi Üniversitesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Faaliyet Alacakları (226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı), Maddi Olmayan Duran Varlıklar (268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı), Diğer Duran Varlıklar (299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı), Gelirler (600 Gelirler Hesabı), Giderler (630 Giderler Hesabı) ve Taahhüt Hesapları (920 Gider Taahhütleri Hesabı, 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı) hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Sayıştay İlamlarının İnfazının İzlenmemesi

Üniversitenin 140 kişilerden alacaklar hesabında yer alan Sayıştay yargılaması sonucu düzenlenen ilamlarda sorumlular adına tazmin hükmolunan ve kesinleşen tutarların, sorumlularından tahsil edilmeyerek ilamların infaz edilmediği görülmüştür.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Kamu idareleri ve görevlilerinin sorumluluğu" başlıklı 9'uncu maddesinde aynen;

"Sorumlular veya diğer ilgililer, denetçilerin isteyecekleri bilgi, kayıt ve belgeleri vermeye, işlem, faaliyet ve malların fiili ve fiziki durumlarını geciktirmeksizin göstermeye mecburdurlar.

Sorumlular veya diğer ilgililerce verilemeyen veya gösterilemeyen belgeler ilgili kamu idarelerinden istenir. Sorumlular veya diğer ilgililer belgelerin asıllarını ve aslı gösterilemeyen belgelerin ikinci nüshalarını göstermek zorundadır.

Hesabı bu Kanun hükümlerine göre zamanında ve tam olarak vermeyen sorumlular veya diğer ilgililer ile Sayıştay denetimine giren kamu idareleri görevlilerinden, denetleme ve yargılama sırasında, istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri vermeyen ve denetleme ve yargılamayı güçleştirenlerin aylıkları, Sayıştay'ın istemi üzerine ilgili kamu idarelerince, hesabı veya istenen bilgi, belge ve defterleri eksiksiz verinceye kadar yarım olarak ödenir. Yarım aylık kesilmeye başlandığı tarihten itibaren muhasebe yetkilileri en çok üç ay, diğer görevliler ise Sayıştay'ca belli edilen süre içinde yine hesabı veya istenilen bilgi, belge ve defterleri vermez veya denetleme ve yargılamayı güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazlarsa, bu defa ilgili kamu idarelerince mevzuatındaki usule göre görevden uzaklaştırılarak haklarında gerekli soruşturma veya kovuşturma yapılır.

Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında da üçüncü fıkradaki hükümler uygulanır....

Yukarıdaki hükümlere uymayanlar ile 6 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkralarının gereklerini haklı bir sebebe dayanmaksızın tam olarak ve zamanında yerine getirmeyen ilgililer hakkında Sayıştay'ın istemi üzerine disiplin veya ceza kovuşturması yapılır." ,

Aynı Kanunun “İlamların İnfazı” başlıklı 53’üncü maddesinde aynen;

“Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra doksan gün içinde yerine getirilir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur.

İlamlarda gösterilen tazmin miktarı hüküm tarihinden itibaren itibaren kanuni faize tabi tutularak 9/6/1932 tarihli 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur.” Hükümleri yer almaktadır.

Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Kamu zararından doğan alacağın tebliği ve takibi ” başlıklı 10’uncu maddesinde ise kesinleşen Sayıştay ilâmlarının tebliğinde 21/2/1967 tarihli ve 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümleri uygulanır denilmektedir.

6085 sayılı Kanunun geçici 3’ üncü maddesinde: “...(5) Diğer kanunlarda 832 sayılı Kanuna yapılan atıflar, bu Kanuna yapılmış sayılır.

(6) Kamu zararı alacaklarının yapılan tebligata rağmen sorumlular ve/veya ilgililerce süresinde rızaen ödenmemesi halinde ilgili alacak takip dosyası, sürenin bitiminden itibaren beş iş günü içerisinde, alacağın hükmen tahsili için, strateji geliştirme birimi veya taşradaki ilgili takip birimince kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimine gönderilir.” denilmektedir.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun “Zamanaşımı” başlıklı 39’uncu maddesinde aynen; “İlama müstenit takip, son muamele üzerinden on sene geçmekle zamanaşımına uğrar. Noter senedine müstenit takip, senedin mahiyetine göre borçlar veya ticaret kanunlarında muayyen olan zamanaşımına tabidir.” Hükümü bulunmaktadır. Bu maddeye göre ilamlar, on yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri gereğince Sayıştay ilamlarının, kesinleştikten sonra 90 gün içinde infaz edilmesi gerekir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur..

Gazi Üniversitesi 2012 yılı hesap ve işlemlerinin Sayıştay’ca yargılanması sonucu düzenlenen ilamlarda sorumlular adına tazmin hükmolunan ve kesinleşen tutarların sorumlularından tahsil edilmediği, Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik gereği tahsilata yönelik herhangi bir işlem yapılmadığı görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “ Sayıştay ilamları nedeniyle kişi borcu dosyası açılarak, 140 Kişilerden Alacaklar hesabında görülen açık dosyaların bir kısmı için temyiz yoluna gidildiğinden, temyiz sonucu beklenmekte olup, büyük bir kısmının tahsilatı yapılarak dosyaları kapatılmıştır.” denilmektedir.

Bulguda söz edilen, 2012 yılında kesinleşen 2009/903 sayılı ilamda yer alan 9 maddeden 8’i için gerekli işlemler tesis edilip, tahsilatlar yapılarak kişi borcu dosyaları kapatılmıştır. İlgili ilamın 9 uncu maddesinin yanlış yorumlanması üzerine gecikme söz konusu olmakla birlikte farkedildiği andan itibaren ilgililerden tahsilatlar yapılmaya başlanmıştır.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, “2012 yılı ilamının 9 uncu maddesinin yanlış yorumlanması üzerine gecikme söz konusu olmakla birlikte fark edildiği andan itibaren ilgililerden tahsilatlar yapılmaya başlanmıştır” denilmesine rağmen fark edilmesi hususu tarafımızca dile getirilip bulgu konusu yapıldıktan sonra gerçekleşmiştir. Ayrıca cevapta henüz tahsilata ilişkin belge de sunulmamıştır.

Üniversitenin 140 kişilerden alacaklar hesabında yer alan Sayıştay yargılaması sonucu düzenlenen ilamlarda sorumlular adına tazmin hükmolunan ve kesinleşen tutarların, sorumlularından tahsilinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: İcra Yoluyla Takibi Yapılan Alacakların Muhasebeleştirilmemesi

Üniversitenin icra takibindeki alacaklarının muhasebede izlenmemesi nedeniyle mali tablolarına yansıtılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı başlıklı 54’üncü maddesinde, gelirlerden takipli alacaklar hesabının tahakkuk ettirilen teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ve bunlardan yapılan tahsilatlar için kullanılacağı belirtilmiştir. Hesabın işleyişi başlıklı 56 ıncı maddesinde ise takibe alınan alacakların bu hesaba borç, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Bu hususun muhasebe takibi açısından Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği arasında koordinasyonun sağlanması

gerekmektedir. Buna göre, kurumun tahakkuk etmiş ancak vadesinde ödenmediğinden ötürü tahsil edilemeyerek hukuk müşavirliğince icra yoluyla takip yoluna gidilmiş alacaklarının 121 kodlu hesapta takip edilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile tahakkuku yapılan ancak 2015 yılı içerisinde ödenmeyen tutarlara ilişkin başlatılan takip işlemi bağlamında bu tutarların, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına aktarılmak suretiyle izlenmemesi sonucunda 2015 yılı Bilançosunun bu hesaplar itibariyle gerçek durumu yansıtmamasına neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı başlıklı 54 üncü maddesinde, gelirlerden takipli alacaklar hesabının tahakkuk ettirilen teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ve bunlardan yapılan tahsilatlar için kullanılacağı belirtilmiştir.” denilmektedir.

Kurumumuzca teşebbüs ve mülkiyet gelirleri yasal süresi içerisinde tahsil edilmekle birlikte, nadiren oluşan gecikme durumlarında kira tutarları gecikme faiziyle birlikte tahsil edilmekte olup, kanuni takip süreci başlatılmış bir kurum alacağımız bulunmadığından ilgili hesaplar kullanılmamıştır. Hukuk Müşavirliği tarafından kanuni takip süreci başlatılması ve tahakkuk birimlerince Başkanlığımıza bildirilmesi durumunda gerekli kayıtlar yapılacaktır.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, “Hukuk Müşavirliği tarafından kanuni takip süreci başlatılması ve tahakkuk birimlerince Başkanlığımıza bildirilmesi durumunda gerekli kayıtlar yapılacaktır.” demektedir. Ancak Takipli alacakların ilgili hesaplarda tahakkuk birimlerince bildirilmesinin sağlanması ve ilgili birimlerin hukuki olarak görev tanımlarına uygun görevlerini yerine getirmeleri gerekmektedir.

Bu hususun muhasebe takibi açısından Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği arasında koordinasyonun sağlanması gerekmektedir.

BULGU 3: Kiraya Verilen Taşınmazlar ile Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Üniversite tarafından gerçekleştirilen taşınmaz ve işletme hakkı kiralama gelirlere mevzuata uygun şekilde muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Taşınmazlara İlişkin İşlemler” konulu 26.11.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı Genel Yazısıyla “990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı” ihdas edilmiştir. Buna göre kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990 kodlu hesabın ilgili yardımcı hesabına borç, 999 kodlu hesaba alacak; diğer taraftan toplam kira gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 kodlu hesabın bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 kodlu hesaba alacak kaydedilecektir. Dönem sonlarında 993 kodlu hesap yardımcı hesaplar bazında güncellenecek; kira gelirleri tahsil edildikçe 993 ve 999 kodlu hesaplara ters kayıt yapılacak; kira gelirlerinin tamamı tahsil edilince de 990, 993 ve 999 kodlu hesaplar ters kayıtlarla kapatılacaktır. Üniversitenin kiralamalara ilişkin kayıtları incelendiğinde ilgili hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, taşınmaz ve işletme hakkı kiralama gelirlere ilişkin olarak kiralandan yer ve kira gelirlerinin, yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda bilgi verme ve izleme fonksiyonu olan söz konusu nazım hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmemesi nedeniyle bilançoda ilgili tutarları kadar hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Kurumumuzun taşınmaz ve işletme hakkı kiralama gelirlere ilişkin olarak, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 26.11.2014 tarih ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı genel yazısında belirtilen nazım hesap kayıtlarının yapılması; kiraya verilen taşınmazların tamamının değil taşınmaz içerisindeki belli bölümlerin kiraya verilmesi ve bu bölümlerin kayıtlı değerlerinin tespit edilememesi nedeniyle mümkün olmamaktadır. “denilmektedir.

Kurumumuzun taşınmaz ve işletme hakkı kiralama gelirlere ilişkin olarak, kira gelirlerinin Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 26.11.2014 tarih ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı genel yazısında belirtilen şekilde nazım hesaplar kullanılarak

muhasebe kayıtları yapılmaktadır.

Söz konusu kayıtların 2015 yılında yapılmamış olması bilançoda tutar olarak herhangi bir hataya sebebiyet vermemekle birlikte, sadece dip notlarda bilgi eksikliğine sebebiyet vermiştir. “denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında kira gelirleri için Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 26.11.2014 tarih ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı genel yazısında belirtilen nazım hesap kayıtlarının kullanıldığı, söz konusu kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değeri ile ilgili nazım hesaplara kaydının değeri tespit edilmediğinden yapılmadığı belirtilmiştir. 31.12.2015 kesin mizana yansıyan durum itibariyle kira gelirleri için ilgili nazım hesapların kullanılmadığı görülmektedir.

İlgili nazım hesaplara ilişkin kaydın yapılmayarak bilanço dipnotunda eksikliğe sebebiyet verilmesi muhasebenin temel kavramlarından tam açıklama ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. İlgili nazım hesapların kullanılması gerekmektedir.

BULGU 4: Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Hesaplarında Denkliğin Olmaması

Bilimsel Araştırma Projelerine ilişkin muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucunda nakit, avans ve kredilerin kaydedildiği hesapların borç bakiyeleri ile bilimsel araştırma projelerine aktarılan tutarlara ait emanet hesabı alacak bakiyesi arasında çift taraflı kayıt sistemi gereği olması gereken denkliğin sağlanmadığı görülmüştür.

Şöyle ki, 102.8.3.0.0 ekonomik kodlu BAP Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabı borç bakiyesinin 5.111.252,24-TL,

102.8.10.1.0 ekonomik kodlu BAP Özel Hesaplarına İlişkin Vadeli Banka Hesabı borç bakiyesinin 20.456.433,93-TL,

162.1.2.5.0 ekonomik kodlu Bilimsel Araştırma Projelerinden Verilen Krediler Hesabı borç bakiyesinin ise 2.761.820,00-TL, olmak üzere toplamda mevcut tutarın 28.329.506,17-TL olduğu buna karşılık 333.20.0.0.0 ekonomik kodlu Bilimsel Araştırma Projelerine Aktarılan Tutarlar Emanet Hesabı alacak bakiyesinin ise 28.330.279,05-TL olduğu tespit

edilmiştir.

Sonuç itibarı ile 333.20. hesabındaki alacak kaydına karşılık, BAP banka, BAP vadeli banka ve kredi hesapları toplamında 772,88-TL tutarında borç kaydının eksik olup anılan denklik sağlanamamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Bilimsel Araştırma Projeleri Hesapları düzenli takip edilmesine rağmen sehven hesap denkliklerinde oluşan hata düzeltilerek, 333.20 ekonomik kodlu Bilimsel Araştırma Projelerine Aktarılan Tutarlar emanet hesapları ile 102.8.3.0.0 ekonomik kodlu BAP Özel Hesaplarına İlişkin Banka hesabı, 102.8.10.1.0 ekonomik kodlu BAP Özel Hesaplarına İlişkin Vadeli Banka hesabı ve 162.1.2.5.0 ekonomik kodlu Bilimsel Araştırma Projelerinden Verilen Krediler hesaplarının denkliği sağlanmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, düzeltme kayıtlarının 2016 yılında yapıldığı bildirilmiştir. Bilimsel Araştırma Projeleri hesaplarında denkliğin sağlanması hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: İç Kontrol Sistemine Döner Sermaye İşletmesinin Dahil Edilmemesi

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve İç Kontrol Kanununun “İç kontrolün tanımı” başlıklı 55’inci maddesi, İç Kontrolü; “idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.” şeklinde tanımlamıştır.

İç kontrolün amacına ilişkin 56 ıncı madde de ise:

- a) Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,
- b) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
- c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
- d) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi

edinilmesini,

e) (Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını, Sağlamaktır.” Olarak belirlenmiştir.

Kurumda, İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı çerçevesinde yerine getirilmeye çalışılmıştır.

Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040–3 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların “İç Kontrol Standartları” başlıklı 5'inci maddesinde; “İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler gereği Maliye Bakanlığı, Kamu İdarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlamıştır. Buna göre Üniversite, Kamu İç Kontrol Standartları'na uyumlu bir iç kontrol sistemi oluşturmuştur.

Kamu idarelerinin, iç kontrol sistemlerinin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesine rehberlik etmesi amacıyla Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi hazırlanmıştır.

Üniversite anılan rehber doğrultusunda kendi Eylem Planını hazırlamış ve Üst Yöneticinin onayı ile 21.07.2009 tarihinde Maliye Bakanlığına göndermiş, 05.02.2016 tarihinde de Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (Aralık 2015) Raporu hazırlanarak Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

Ancak Üst yöneticinin İç Kontrol Çalışmalarını benimsemesi ve gözetimi büyük önem arz etmektedir. Şöyleki her yılın başında üst yönetici iç kontrol beklentilerine ilişkin bir genel yazı yayınlamalıdır. Söz konusu yazı; bir sonraki yılın iç kontrol çalışmalarına ilişkin ön bilgilendirmelerle birlikte üst yöneticinin iç kontrol uygulamalarında, birim yönetici ve personelinden beklediği performansı da belirtilir. Bu genel yazı aynı zamanda üst yöneticinin

iç kontrolü ne kadar sahiplendiğinin de bir göstergesidir.

Üst yöneticinin birimlerdeki iç kontrolü izlediğini, birimlerle ilgili iç kontrol aksaklıklarından haberdar olduğunu ve bu aksaklıkların giderilmesini beklediğini birim yöneticilerine bildirmek amacıyla, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından oluşturulan değerlendirme raporu üst yönetici imzasıyla birim yöneticilerine gönderilir.

Birim yöneticilerinin de alt birim yöneticilerine ve personele görevlerini iç kontrole uygun gerçekleştirmeye önem verdiğini göstermesi gereklidir. Bu sahipliği göstermek amacıyla birim yöneticileri kendi birimlerinde yılda en az bir kez çalışanları ile periyodik iç kontrol değerlendirme toplantısı yaparak değerlendirmelerini bir toplantı tutanağına bağlarlar ve bu tutanakların bir örneğini Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderirler.

Bütün bunların yıllar itibarıyla Üniversite de yapılmış olması o Eylem Planını uygulanabilir olmasını sağlayacaktır. Bu saydığımız faaliyetlerin tümünün yürütülmüş olduğu kabul edilse bile Üniversitenin bütünlüğü göz önünde bulundurulduğunda, Döner Sermaye İşletmesinin de iç kontrol sisteminin dışında kalmaması gerekmektedir. Oysa yapılan incelemede iç kontrol sistemi yapılandırılmasına işletmenin dâhil edilmediği tespit edilmiştir.

Üniversitenin bir parçası olan döner sermaye işletmesi ile özel bütçe kapsamındaki birimlerinin iş ve işlemleri örtüşmekte ve birbirinin içerisine giren faaliyetleri yürütmektedirler. Döner Sermaye İşletmesinin, yapılandırılan iç kontrol sisteminin dışarısında kalmış olması işleyişin doğasına da aykırı düşmektedir. Zira personel kaynağı, yapılan iş, yürütülen faaliyetler (Pedagojik formasyon, sürekli eğitim merkezi, Tıp Fakültesi hastanesi, Diş Hekimliği vs. gibi) hepsi iç içe geçmiş bir arada yürütülen iş ve işlemlerdir. Özel bütçe olan üniversite ile Döner Sermaye İşletmesi arasındaki bağlantının kurulmamasının iç kontrol çalışmalarını zafiyete uğrattığı düşünülmektedir. Bu nedenle iç kontrol sistemi içerisine Döner Sermaye İşletmesi ve bünyesindeki Tıp Fakültesi Hastanesi, Diş Hekimliği Fakültesi ile diğer döner sermaye birimlerinin yer aldığı Fakülte ya da Araştırma Merkezlerinin de dâhil edilmesi iyi bir uygulama olacak ve sistemden beklenen fayda sağlanacaktır.

Buna göre kurumun, Kamu İç Kontrol Standartları'na uyumlu bir iç kontrol sistemi oluşturmak üzere; yapması gereken çalışmaları belirlemesi, bu çalışmalar için eylem planını oluşturması, gerekli prosedür ve düzenlemelerini hazırlarken Döner Sermaye İşletmesini de kapsayacak şekilde belirlemesi yerinde olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgunuzda belirtilen hususlara ilişkin çalışmalar başlatılmış olup, Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumlu ve Döner Sermaye İşletmesini de kapsayacak bir iç kontrol sistemi oluşturulacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli çalışmaların yapılacağını belirtilmiştir. Gazi Üniversitesinin, Kamu İç Kontrol Standartları’na uyumlu bir iç kontrol sistemi oluştururken Döner Sermaye İşletmesini de kapsayacak şekilde çalışmalarını yürütmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****GAZİ ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR		
1	Dönen Varlıklar	226.326.536,90	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	58.829.852,32
10	Hazır Değerler	69.954.813,17	32	Faaliyet Borçları	8.654.070,11
100	Kasa Hesabı	286,04	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	8.654.070,11
102	Banka Hesabı	66.836.189,21	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	44.845.054,17
103	Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	-1.324.294,21	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.584.643,98
104	Proje Özel Hesabı	4.442.632,13	333	Emanetler Hesabı	43.260.410,19
12	Faaliyet Alacakları	131.433.000,00	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	5.198.502,68
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	131.433.000,00	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	5.120.547,25
14	Diğer Alacaklar	1.663.174,10	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	76.679,82
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	1.663.174,10	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	1.275,61
15	Stoklar	2.969.428,13	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	132.225,36
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	2.969.428,13	380	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	132.225,36
16	Ön Ödemeler	20.293.731,50	4	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	103.771,28
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	20.293.731,50	43	Diğer Borçlar	103.771,28

19	Diğer Dönen Varlıklar	12.390,00	430	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	103.771,28
197	Sayım Noksanları Hesabı	12.390,00	5	Öz Kaynaklar	858.712.104,86
2	Duran Varlıklar	598.434.898,99	50	Net Değer	750.695.636,93
24	Mali Duran Varlıklar	382.700,00	500	Net Değer Hesabı	750.695.636,93
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	382.700,00	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	108.044.798,82
25	Maddi Duran Varlıklar	595.748.798,41	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	108.044.798,82
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	158.233.391,70	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-28.330,89
252	Binalar Hesabı	512.266.567,45	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	-28.330,89
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	182.645.962,92	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	-92.884.292,57
254	Taşıtlar Hesabı	4.141.552,14	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu H.	0
255	Demirbaşlar Hesabı	121.091.518,32	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı(-)	-92.884.292,57
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-442.411.797,39			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	59.781.603,27			
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	934.182,16			
260	Haklar Hesabı	1.739.843,79			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-805.661,63			
29	Diğer Duran Varlıklar	1.369.218,42			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	20.774.248,16			

299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-19.405.029,74	
BORÇ TOPLAMI: 824.761.435,89			ALACAK TOPLAMI: 824.761.435,89

Bilanço Dipnotları

910	Teminat Mektupları Hesabı	24.622.843,18
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	24.622.843,18
920	Gider Taahhütleri Hesabı	106.982.490,02
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	106.982.490,02
948	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	5.720.447,99
949	Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	5.720.447,99
962		1.990.694,90
963		1.990.694,90

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

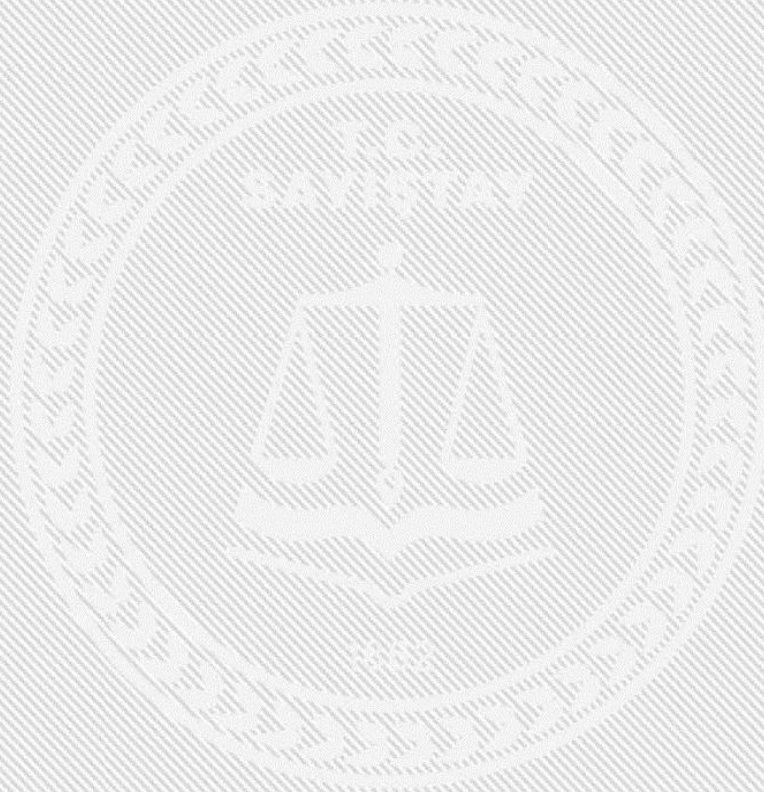
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GİDERİN TÜRÜ	2013		2014		2015	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
630	01	Personel Giderleri	295.811.664	46	327.121.155	31	387.762.925	24
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Gid.	51.414.001	57	57.599.357	81	61.331.166	46
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	62.448.915	55	70.540.342	38	79.353.222	53
630	05	Cari Transferler	7.978.179	53	8.449.100	0	12.273.200	00
630	07	Sermaye Transferleri						
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	69.540	72	135.211	64	992.304	63
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1.086.123	32	939.278	72	838.067	97
630	13	Amortisman Giderleri	29.028.830	82	50.452.306	28	207.308.786	51
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	3.570.362	17	5.291.930	03	5.896.375	45
630	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Mali Olmayan Var KayGid					21.390	00
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	2.759	09				
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	18.498.350	17	33.276.704	84	16.302.451	39
630	99	Diğer Giderler	369.550	92	53.523	44	3.365.754	43
GİDERLER TOPLAMI (A)			470.278.278	32	553.858.910	45	775.445.644	61

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GELİRİN TÜRÜ	2013		2014		2015	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	24.652.088	15	22.039.888	81	20.483.769	68
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	472.004.190	14	517.883.989	62	619.612.663	18
600	05	Diğer Gelirler	34.162.981	19	31.031.084	30	42.032.739	05
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	160.438	54	9.387	55	147.681	65
		(İndirim, İade, İskonto Toplamı)	0		0		0	
GELİRLER TOPLAMI (B)			530.979.698	02	570.964.350	28	682.561.352,	04
FAALİYET SONUCU (B-A)			60.701.419	70	17.105.439	83	-92.884.292	57

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	29
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	30
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	30
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	30
5. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	32
6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	33
7. EKLER.....	44

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Gazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, “Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 565 ve 573’üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

2015 yılı bilançosunda sermayesi 21.288,60 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 143.773.342,47 TL dir. Döner sermaye gelir toplamı 332.621.365,17TL, gider toplamı 303.489.490,06TL olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden kar toplamı 29.131.875.11 TL’dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetimin bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Satışların maliyeti tablosu,
- Sermaye hareketleri tablosu,
- Nakit akım tablosu,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Envanter defteri,
- İşletme bütçesi,

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler;

uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklar Hesabında Kayıtlı Tutarlara İlişkin Olarak Borçlu Kurumların Tespit Edilememesi

Döner Sermaye İşletmesi içerisinde yer alan Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinin (Gazi Hastanesinin) 120.07 Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklar hesabına ilişkin işlemleri incelendiğinde; İşletmenin konsolide mali tablolarında yer alan ve kurumlardan alacaklarını oluşturan söz konusu hesapta kayıtlı toplam 16.859.250,73 TL tutarındaki alacağının olduğu ancak bu alacağın hangi kurumlardan olduğunun bilinmediği, her alacak için alacak takip dosyası tutulmadığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Gelirlerin tahakkuku, takibi ve tahsili başlıklı 8 inci maddesinde:

“(1) İşletme gelirlerinin tahakkuku ve takibi gelir gerçekleştirme görevlilerince, tahsil işlemleri ise muhasebe birimlerince yürütülür.”

Gerçekleştirme Görevlileri ve Sorumluluğu” başlıklı 10 uncu maddesinde ise;

“....

(3) Gelir gerçekleştirme görevlileri; işletme gelirlerinin tahakkuk ve takip işlemlerini yürütürler.

(4) Gider ve gelir gerçekleştirme görevlileri, kendilerine verilen görevlerin mevzuatına ve usulüne uygun olarak yürütülmesinden, düzenledikleri belgelerin doğruluğundan ve diğer gerçekleştirme görevlileri tarafından düzenlenen belgeler üzerinde yapmaları gereken kontrollerden sorumludurlar.” Denilmektedir.

Diğer taraftan, Muhasebe Yetkilisi Adaylarının Eğitimi, Sertifika verilmesi ile Muhasebe Yetkililerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Muhasebe Yetkilisinin Sorumlulukları" başlıklı 24'üncü maddesinde muhasebe yetkililerinin muhasebe kayıtlarının usulüne uygun ve saydam bir şekilde tutulmasından sorumlu oldukları belirtilmektedir.

"Alacakların takip ve tahsil sorumluluğu" başlıklı 23'üncü maddesinde ise;

"(1) Alacakların takip edilerek tahsil edilebilir hâle getirilmesi idarenin görev ve sorumluluğundadır.

(2) Muhasebe yetkilisi, alacakların takibi için gerekli bilgileri ve belgeleri düzenli olarak işletmeye vermekle yükümlüdür.

(3) Muhasebe yetkilisi, idarelerce ilgili mevzuatına göre tahakkuk ettirilerek tahsil edilebilir hâle gelmiş gelir ve alacakları ilgili hesaplara kaydederek, nakden veya mahsuben tahsil edilmesinden sorumludurlar." denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre muhasebe yetkilisi, hesaplarda kayıtlı alacakların tahsil edilebilme durumunu ve muhasebe standartları gereği gerçek durumu yansıtmasının sağlanmasına yönelik işlemleri yürütmekle sorumludur. Tahakkuk birimi ise borçluların takibi için yapılması gereken işlemleri yapmakla yükümlüdür.

Döner Sermaye İşletmesi ve Döner Sermaye Saymanlığı tarafından 120.07 hesabında yer alan alacakların toplam kayıtlı tutarı bilinmekte ancak borç girişlerinin ve yapılan tahsilatların "Muhtelif Kurumlar" ibaresi ile yapılması neticesinde hangi kurumdan ne kadar alacaklı olduğu hususu tam olarak bilinmemektedir.

Yapılan incelemede Saymanlık tarafından kullanılan muhasebe sisteminde, yapılan tahsilatların toplam olarak görüldüğü, sistemin hangi kurumdan ne kadar tahsilat yapıldığını, kalan borcun kime ait olduğunun bilinmediği ve buna bağlı olarak da doğru raporlamanın yapılamadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla; mali tablolarda yer alan ve önceki yıllara ait olan alacak tutarının borçlularının hangi kurumlar olduğu, tahsilatın takibi ve gerçekleştirilmesi, ne kadarının şüpheli alacak olduğunun bilinmemesi kayıtların sağlıklı ve güvenilir olmadığı anlamına gelmektedir.

Bu durumda mali tablolarda 120.07 hesabının borcunda kayıtlı olan 16.859.250,73 TL' lik tutarın gerçek durumu yansıtmayı yansıtmadığı, fiilen şüpheli alacak haline dönüşüp dönüşmediği Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve Döner Sermaye Saymanlığınca da bilinmemektedir.

İşletmenin 120.07 Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklar tutarlarından ne kadarının tahsilinin imkansız hale geldiği, ne kadarının gerçekte tahsil edilmiş olduğunun ancak özel bir çalışma ile saptanabileceği, bunun için de gerekli işlemlerin yapılmasının

yerinde olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; (Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi) “Bulgu da merkezimiz döner sermaye 120.07 Diğer Kamu Tüzel Kişilerden Alacaklar hesabında kayıtlı bulunan 16.589.250,73 TL tutarındaki alacağın olduğu, ancak bu alacakların hangi kurumlardan olduğunun bilinmediği, her alacak için alacak dosyası tutulmadığı bulgusuna ilişkin; ilgili hesapta bulunan ve mensubiyeti bilinmeyen alacaklarla ilgili daha önceki denetimlerde de benzer eleştiriler mevcut olup, 2015 yılının sonunda Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü ile başlatılan çalışma neticesinde geriye yönelik olarak 2005 yılından bu yana yapılan kayıtlar tespit edilmeye çalışılmaktadır. Ek-1’de gösterilen 2008 yılına ait hesap izahatı tablosundan da anlaşılacağı üzere 2008 yılında benzer bir problemin olduğu, muhtelif kurumlar içeriğinin tespit edilemediği ve buna istinaden Maliye Bakanlığı yetkilileri ile toplam alacak üzerinden pazarlık yapıldığı, belirli bir rakam üzerinde mutabakata varıldığı, ancak muhasebe kayıtları üzerinde düzeltmelerin, işlemin yapıldığı tarihteki muhasebe yetkilisi tarafından gerçekleştirilmediği yapılan incelemeler ve şifahi görüşmeler neticesinde tespit edilmiştir. Bulgu da tespit edilen olumsuzluk, yıllara sari olarak devam eden muhasebe kayıtlarındaki hatalardan kaynaklanmaktadır. Sayıştay denetçimizin bulgusu doğrultusunda daha önce başlatılan geriye dönük inceleme hızlandırılmış (Ek-2) olup, en kısa süre içerisinde sonlandırılacak ve hesap kayıtları düzeltilecektir.” denilmektedir.

(Döner Sermaye Saymanlığı) “Bilindiği üzere Gazi Üniversitesi Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü olarak saymanlığımıza bağlı tahakkuk birimlerinden gelen bilgi ve belgeler doğrultusunda muhasebe kayıtları oluşturulmaktadır. Daha önceden de çeşitli denetim raporlarına konu olan "Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklar Hesabında ki tutarların Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezince her ay saymanlığımıza gönderilen kurumlara kesilen faturalar dökümünde Sosyal Güvenlik kurumu ve Diğer Kurumlar olarak bildirilmekte; dolayısıyla tedavi giderleri SGK kapsamı dışında kalan kendi yardımlaşma sandıkları bulunan bankalara, çeşitli devlet ve üniversite hastanelerine düzenlenmiş ancak detayı saymanlığımıza bildirilmemiş olan tutarlardan oluşmaktadır. Sağlık Araştırma Uygulama Merkezi ile daha önceden yapılmış olan yazışmalar ile 2015 ekim ayından itibaren bu kurumlara ilişkin detay kayıtlar hesaplara alınmaktadır. Müdürlüğümüzce saymanlık hesaplarında yapılan incelemede anılan hesaba ilişkin kayıtların 2005 yılından bu yana süregelmekte olduğu görülmüştür. Bu nedenle daha önceki yıllarda saymanlığımıza bildirilen saymanlık istatistikleri cetvellerinde sadece Diğer Kurumlar adı altında tek bir tutar

bildirildiğinden bu alacakları hangi kurum ve kuruluşlardan olduğunun anlaşılması için faturaları düzenleyen birimden bilgi ve belge talep edilmesi uygun olacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında; bulguda vurguladığımız hususu ortadan kaldırmak için çalışma başlattığını belirtmiştir.

İşletmenin 2015 yıl sonu itibarıyla 120.07 “Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklar” tutarı olan 16.859.250,73 TL alacağın hangi kurumlardan olduğunun bilinmediği, her alacak için alacak takip dosyası tutulmadığı gibi bu tutarın ne kadarının tahsilinin imkansız hale geldiği, ne kadarının gerçekte tahsil edilmiş olduğunun idarece bilinmediği anlaşılmaktadır. Bu durumun ancak idarenin yürüteceği özel bir çalışma ile saptanabileceği ve bunun için de idarece gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiş ise de konunun önemi gereği çalışmanın ivedilikle tamamlanması yerinde olacaktır.

BULGU 2: Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezine Ait Depoda Güvenli Stok Miktarının Üzerinde Sarf Malzemesi Bulundurulması

Üniversite Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde yer alan Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezinin (Gazi Hastanesi) stok takibine yönelik sisteminden elde edilen verilerin, 2015 yılı tüketim miktarları göz önüne alınarak analiz edilmesi neticesinde; depolarda güvenlik stok miktarının üzerinde sarf malzemesinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Tespite yönelik analiz, geçmiş yıllardan devreden ve yıl içerisinde alınan malzeme miktarlarının toplanarak cari yıldaki çıkış miktarına oranlanması suretiyle yapılmıştır. Buna göre kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanılması ilkesi ile bağdaşmayacak şekilde bazı sarf malzemelerinin altı aydan daha fazla süre yetecek miktarda stoklandığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun Kamu Kaynağının Kullanılmasının Genel Esasları başlıklı Üçüncü Bölümünün 7 inci maddesinde:

“Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.” Denilerek kaynakların etkili kullanılması gerektiği belirtilmiştir.

Anılan kanunun pek çok maddesinde vurgulanan “kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması” hususu başka kanunlarda da tekraren vurgulanmıştır.

Şöyle ki; 2547 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin h fıkrasının birinci bendinde, “*Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır.*” denilmiştir. Ayrıca Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 56’ncı maddesinde:

“Her türlü işletme kaynağının elde edilmesi, muhafazası ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.” denilmektedir.

2015 yılı sonu itibariyle, ambarda bulunan bazı malzemelerin yıl içerisinde fazla miktarda alındığı ya da geçmiş yıllardan devrettiği fakat kullanıma sunulmak suretiyle ambar kayıtlarından çıkışı yapılan miktarların daha az olduğu, dolayısıyla bazı sarf malzemelerinin, kullanım miktarıyla depoda bulunan miktarları arasında orantısızlık olduğu açıktır.

Güvenlik stok miktarı hariç (6 ay), 2.667.174,55 TL tutarında tıbbi sarf malzemesinin altı ay ve daha fazla süre yetecek miktarda depolarda mevcut olması, belirtilen mevzuat hükümleri gereği kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması hususuna aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi, gerek sunulan hizmetin çeşitliliği bakımından, gerekse gerçekleşen işlem hacmi bakımından ülkemizin en önemli sağlık merkezlerinden birisidir. Merkezimizde sunulan hizmetlerin rassal, ertelenemez ve hangi hizmetlere müracaat olacağına önceden tam olarak bilinmemesi gibi özellikleri, etkin stok planlaması yapmanın önündeki en büyük engellerindendir. Bunun yanı sıra merkezimizin ülkemiz sağlık sisteminde başvurulabilecek son basamaklardan birisi olması ve bunun beraberinde getirdiği sorumluluk gereği, sunulan hizmetin aksamaması ve yokluk maliyetine katlanmamak amacıyla ihtiyaç duyulabilecek her türlü tıbbi sarf malzemenin her an hazır bulundurulması da zorunludur. Merkezimizde faaliyet gösteren depolarda güvenlik stoğu miktarından daha fazla stok olması ise süreklilik arz eden bir durum

olmayıp, temelde 3 ana nedene dayanmaktadır.

1. Yılsonu fiziki sayımları ve kullanıcı kaynaklı düzensiz stok düşüşleri,
2. Tıbbi teknolojideki hızlı değişim ve yeni operasyonel yaklaşımlar,
3. Öğretim üyeleri arasında personel devir hızının yüksek olması.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44. Maddesine dayanılarak çıkarılan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerince 23.11.2015-18.12.2015 tarihleri arasında Merkezimiz depolarında bulunan taşınırların fiziki sayımı yapılmıştır. Anılan tarih aralığında Merkez Ambar stok çıkış faaliyetleri tamamen durdurulmuş, fakat malzeme ve fatura girişi devam etmiştir. Bu tarih aralığında sözleşme süresi dolacak olan ihaleler nedeniyle toplamda 5.031.341,39 TL tutarında 633 adet fatura girişi gerçekleşmiştir. Merkezimiz ihalelerinin mali yıla endekslenmesi nedeni ile anılan tutarda giriş olmasına rağmen, çıkış gerçekleşmemiştir. Bu durum stoktaki malzemelerin hem tutar hem miktarının artmasına yol açan fakat stok yönetimi ve planlaması ile ilgili durumu tam olarak yansıtmayan bir tablo olarak değerlendirilmiştir. Öte yandan Merkezimiz bünyesinde faaliyet gösteren uç depolarda görevli mutemetlerinde gerek yılsonu sayımlarında görev almaları, gerekse iş yoğunlukları nedeni ile stok düşüşlerini gerçek zamanlı yapamadıklarından ve ödeme sıkıntısı nedeniyle ihalelerde malzeme alınamaması, alınamayan malzemeler ile ilgili yıl içerisinde yapılan mükerrer ihalelerde malzeme alınabilmesi ve istenen malzemelerin teslimatı ile ilgili sürelerin kısılması ve genelde teslimatların yılın son çeyreğine kalması vb. gibi gerekçeler sürekli olmasa da yılsonlarında stok miktarlarında olumsuz tablolara sebep olabilmektedir.

Merkezimizin esas amacı eğitime dayalı tıbbi uygulama olduğundan, tıbbi teknolojik gelişmelerin ve yeni yaklaşımların yakından takip edilmesi önem arz etmektedir. Bu kapsamda evvelce tedarik edilen bazı tıbbi sarf malzemelerin tüketilemeden teknolojinin değiştiği ve bu kapsamda yer alan malzemelerin de stok maliyetini artırdığı aşikârdır. Bu malzemelerin stok devir hızı oldukça yavaş olmasına rağmen yine de tüketilmeye çalışıldığı, fakat stok mevcutlarına oranla bu tüketim miktarının yetersiz olduğu söylenebilir. Bununla birlikte bir takım tıbbi sarf malzemelerin de yeni kullanılmaya başlanması sebebi ile tabloya yansıyan stok devir hızının az olmasına rağmen bunun gerçeği yansıtmadığı görülmüştür. Örneğin, hemostatik kanama durdurucu ürünler Genel Cerrahi ve Ortopedi Kliniklerinde kullanılmaya başlanmış, fakat cerrahi güvenliği ve konforu artırması sebebi ile Kadın Doğum,

Beyin Cerrahi ve diğer cerrahi branşlar tarafından da kullanılmak istenmektedir.

Merkezimizin stok maliyetini artıran bir diğer önemli sorun da, öğretim üyeleri arasında personel devir hızının yüksek olmasıdır. Son yıllarda hayata geçen yasal düzenlemelerle, öğretim üyelerinin bir kısmı Merkezimizden ayrılmış, bir kısmı ise part-time çalışmaya başlamıştır. Bu olumsuzluk, tıbbi sarf malzeme kullanımını da ciddi olarak etkilemiştir. Örneğin spesifik bir cerrahi yaklaşımı gerçekleştirecek hekimlerin hizmet üretmek için kullanacağı sarf malzemeler temin edilmiş, fakat ilgili öğretim üyesi Merkezimizden ayrılınca bu cerrahi yaklaşım diğer öğretim üyeleri tarafından uygulanmamıştır. Özellikle cerrahi branşlarda gözlenen bu olumsuzluk bazı tıbbi sarf malzemelerin stok devir hızının ciddi oranda azalmasına neden olmuştur.

Yukarıda bahsedilen olumsuzlukların ötelenmesi amacı ile hastane bilgi yönetim sistemi ve istatistiklerden yararlanılarak entegre analiz yöntemleri uygulanmış, gerçek zamanlı ve doğru bilgilerin karar mercilerine ulaştırılması hedeflenmiştir. Sunulan hizmette aksamaya yol açmadan stok maliyetinin minimize edilmesi amacıyla otomasyonel destekli "Stok Takip ve Planlama Birimi" kurulmuştur. Birim tarafından satın alınması talep edilen her bir stok kalemi tek tek değerlendirilmekte, hastane genelindeki mevcutları sorgulanmakta, devam eden harici alım süreçleri belirlenmekte ve bilimsel metotlara dayalı talep tahmin yöntemleri ile optimal miktarda satın alma gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca iletişim kanalları açık tutularak tüm paydaşlarla enformasyon sağlanması ve uç depolar arasında malzeme transferlerinin gerçekleştirilmesi de sağlanmaktadır. Bundan sonraki süreçte de Sayıştay Denetçilerimizin bulguları da dikkate alınarak ve önemsenerak, yukarıda yapılan çalışmalar ışığında optimal miktarda tıbbi sarf malzeme bulundurulmaya çalışılacak ve stok planlama sistemi daha da iyileştirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, "bundan sonraki süreçte de bulguda belirtilen hususlar dikkate alınarak ve önemsenerak, yukarıda yapılan çalışmalar ışığında optimal miktarda tıbbi sarf malzeme bulundurulmaya çalışılacak ve stok planlama sistemi daha da iyileştirilecektir." demektedir. Ancak 2015 yılı içerisinde var olan bu stokların öncelikle tüketilmesinin sağlanması için idarece gerekli koordinasyonun sağlanması gerekmektedir. Bu şekilde kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması da sağlanmış olacaktır.

BULGU 3: Hastane Borç Stokunun Sürdürebilir Mahiyette Olmaması

Döner Sermaye İşletmesi birimlerinden Gazi Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Hastanesinin borçlarını ödemekte güçlük çektiği tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede yıllar itibariyle yüklenici firmalara olan borç miktarının artarak devam ettiği, bununla birlikte işletmenin borç stokunun yüksekliği yüzünden geçmiş yıllar itibariyle faturalarını tahsil edemeyen firmaların alacaklarını temlik yaptırmakta olduğu görülmüştür. İhale ile yapılan alımlara ilişkin bağitlanan sözleşmelere satılan mal bedellerinin on iki ayda ödenebileceği hükmü konulmaktadır. Bu da yapılan alımlarda ödeme güçlüğü çekildiğini gösterdiği gibi teklif edilen fiyatların artışına da neden olmaktadır.

Yıllar İtibariyle 320 SATICILAR Hesabındaki Borç –Alacak Tutarları ve Borç Artışını Gösterir Tablolar:

2013 Toplam Borç Hesabı	2013 Toplam Alacak Hesabı	2014 Yılına Devreden Toplam Borç Miktarı
102.189.272,53	229.408.583,02	127.219.310,49

2014 Toplam Borç Hesabı	2014 Toplam Alacak Hesabı	2015 Yılına Devreden Toplam Borç Miktarı
111.039.252,54	244.139.140,83	133.099.888,29

2015 Toplam Borç Hesabı	2015 Toplam Alacak Hesabı	2016 Yılına Devreden Toplam Borç Miktarı
118.277.626,17	287.337.737,04	169.060.110,87

Yukarıdaki tablolardan anlaşılacağı üzere hastanenin yıllar itibariyle borç stokunun arttığı görülmektedir. 2014 yılına devreden borç miktarı yaklaşık 127 milyon iken 2016 yılına devreden borç miktarı yaklaşık 169 milyon olmuştur. Oysa yıllar itibariyle gelirden borcun arttığı oranda bir artış olmadığından borç miktarı giderek artmaktadır. 2013 Yıl Sonu Borç Toplamı 127.219.310,49, Ödeme Miktarı 102.189.272,53 TL, 2014 Yıl Sonu Borç Toplamı 133.099,888,29 TL. Ödeme Miktarı ise 111.039.252,54 TL, 2015 Yıl Sonu Borç Toplamı

169.060.110,87 TL ödeme miktarı ise 118.277.626,17 TL olarak gerçekleşmiştir. Görüldüğü üzere ödeme miktarları borç oranında artmamakta, borç miktarı daha fazla artmaktadır.

Mali verilerin 2015 yılı sonu itibariyle durumu ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir;

2015 TOPLAM TAHSİLAT GELİRİ	222.098.418,17
2015 TOPLAM GİDER	92.784.928,03
EK ÖDEME İÇİN DAĞITILMASINA KARAR VERİLEN TUTAR	65.770.683,11
320 SATICILAR HESABI TUTARI (TOPLAM BORÇ)	169.060.110,87

2015 yılı mali veriler incelendiğinde; kurumun 2015 yılını satıcılara 169 milyon Türk Lirası borçla kapattığı görülmüştür. Halen ödenmemiş olan 2014 yılı borçlarının 2016 yılının yedi ve sekizinci aylarda ödenmesinin planlandığı belirtilmiştir. Toplam 222 milyon Türk Lirası gelire karşılık; yapılan giderler, ek ödeme tutarı ve mevcut borçların toplamı $(92.700+65.770+169.060) = 328$ Milyon Türk Lirası tutarına yaklaşmıştır. Gelir / Harcama Oranı 1,67 olarak çıkmaktadır ki sağlıklı oran olarak 1 veya altındaki bir rasyo sonucu tercih sebebidir. Bu durumda elde edilen gelirler ile yapılacak harcamaların finanse edilmesi olanaksızdır. Sonuç olarak, üniversite hastanesinde finansal sürdürülebilirlik için temel ilke olan gelir - gider dengesi sağlanamamaktadır.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün gelir-gider dengesi ve borç yapısını göz önünde bulundurularak hizmet üretmesi ve harcama yapması zorlaşmaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu fiyatlarında on yıldır artış yapılmaması ve Sağlık Uygulama Tebliği fiyatlarının maliyetlerin altında kalmasının da bu süreçte etkili olduğu da ifade edilmektedir.

Mali yapının bozulup işletmenin borçlarını ödeyemez hale gelmesine sebep olan yukarıda belirtilen bu hususlar çözümlenemediği takdirde, üniversite hastanesinin mali yönden sıkıntısının daha çok artabileceği düşünülmektedir. Söz konusu olumsuzlukların idare tarafından da bilindiği gerçeğine rağmen konunun Türkiye genelinde çözümünün sağlanması noktasında bu alandaki paydaş diğer kurumlarla bir araya gelinerek sorunun çözümü için çalışma yürütülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Dolayısıyla yukarıda belirtilen olumsuzlukların ortadan kaldırılabilmesi için kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması hususuna uygun olarak iyileştirme yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda da belirtildiği üzere, hastanemiz 2010 yılından süregelen borç ödeme ile ilgili problemler yaşamakta olup, bu tarihten itibaren borç miktarı sürekli olarak artmıştır. İdaremiz bu doğrultuda 2013 yılından itibaren sürekli olarak gelirleri arttırmaya, giderleri azaltmaya yönelik faaliyetlerini sürdürmüş, bu doğrultuda da döner sermaye gelirleri üzerinden mümkün olduğunca yatırım kalemi harcaması yapmamıştır. Ancak gerek geri ödeme kuruluşunun uyguladığı düşük fiyat politikaları, gerekse döner sermaye gelirlerinden karşılanan sabit giderlerin yüksekliği ekonomik toparlanmaya imkan vermemiştir. Ancak bütün bu olumsuzluklara rağmen idaremiz gerek Rektörlük Makamı bazında gerekse Maliye ve Kalkınma Bakanlıkları bazında girişimlerini sürdürerek, elektrik, su, doğal gaz gibi cari giderlerinin ve temizlik, güvenlik gibi hizmet giderlerinin bir kısmının rektörlük bütçesinden karşılanması gibi bir takım önemli kazanımlar elde etmiştir. Bunun yanı sıra Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ile imzalanan 2016 yılı Götürü Bedel Geri Ödeme anlaşması da hastanemizin borç stokunun azaltılmasında etkili olmuştur. İdaremiz 2015 yılsonunda borç hesabını yaklaşık 169 milyon borç ile kapatmışken (Ek-1), 2016 yılı Nisan ayı sonu itibariyle yaklaşık 105 milyon borcu bulunmaktadır. (Ek-2). Bu gelişmeler doğrultusunda ilgili kurumlar nazarında gerekli girişimler devam etmekte olup, borç yükü azaltılmaya çalışılmaktadır.

Sonuç olarak ; Kamu İdaresi cevabında, “2015 yıl sonunda borç hesabını yaklaşık 169 milyon borç ile kapatmışken (Ek-1), 2016 yılı Nisan ayı sonu itibariyle yaklaşık 105 milyon borcu bulunmaktadır” demesine rağmen 2016 yılı sonunda borç miktarının ne kadar olacağı tam olarak bilinmemektedir. Bu durumda borç yükünün varlığı hastanenin mali olarak yönetilebilmesinin önünde bir zorluk olarak durmaktadır.

Bulgumuzda da belirttiğimiz gibi; Mali yapının bozulup işletmenin borçlarını ödeyemez hale gelmesine sebep olan hususların çözümlenmesi gerektiği aşikardır. Söz konusu olumsuzlukların idare tarafından bilindiği ancak konunun Türkiye genelinde diğer Üniversite hastaneleri içinde söz konusu olduğu ve çözüm sağlanması noktasında bu alandaki paydaş diğer kurumlarla bir araya gelinerek sorunun çözümü için gerekli çalışmaların yürütülmesi gerektiği düşünülmektedir.

Dolayısıyla yukarıda belirtilen olumsuzlukların ortadan kaldırılabilmesi için kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması hususuna uygun olarak gerekli iyileştirme çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

GAZİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2015 YILI BİLANÇO TABLOSU (TL)					
AKTİF	1	10	100	KASA HESABI	138,99
AKTİF	1	10	102	BANKALAR HESABI	15.194.938,45
AKTİF	1	10	103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-14.012,57
AKTİF	1	10	105	DÖVİZ HESABI	60.563,33
AKTİF	1	12	120	ALICILAR HESABI	95.119.885,51
AKTİF	1	12	121	ALACAK SENETLERİ HESABI	486.746,53
AKTİF	1	12	123	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	2.508.919,29
AKTİF	1	12	126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	64.065,60
AKTİF	1	12	127	DİĞER TİCARİ ALACAKLAR HESABI	17.308,83
AKTİF	1	12	128	ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI	6.804.185,56
AKTİF	1	12	129	ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	-6.804.185,56
AKTİF	1	13	134	İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	1.717.226,66
AKTİF	1	13	135	PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	192.368,36

AKTIF	1	13	136	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	1.232.494,08
AKTIF	1	15	150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	25.245.387,83
AKTIF	1	18	180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	1.833.481,24
AKTIF	1	19	190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	99.153,15
AKTIF	2	24	248	DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR HESABI	12.500,00
AKTIF	2	25	250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	0,00
AKTIF	2	25	253	TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR HESABI	0,00
AKTIF	2	25	255	DEMİRBAŞLAR HESABI	0,00
AKTIF	2	26	260	HAKLAR HESABI	350.000,00
AKTIF	2	26	267	DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	3.570,00
			268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR(-)	-353.570,00
PASIF	3	30	303	İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	1.387.129,46
PASIF	3	32	320	SATICILAR HESABI	170.665.339,02
PASIF	3	32	326	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	515.885,71
PASIF	3	32	329	DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	60.311,21
PASIF	3	33	335	PERSONELE BORÇLAR HESABI	0,00

PASIF	3	33	336	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	3.956.980,98
PASIF	3	36	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	4.154.124,05
PASIF	3	36	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	150.929,94
PASIF	3	36	362	ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	1.205.259,43
PASIF	3	36	363	ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	226.805,68
			369	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.696,58
PASIF	3	39	397	SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI HESABI	89.166,59
PASIF	5	50	500	SERMAYE HESABI	97.981,88
			501	ÖDENMEMİŞ SERMAYE	-76.691,77
PASIF	5	57	570	GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	15.910.427,65
PASIF	5	58	580	GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI	-83.704.879,05
PASIF	5	59	590	DÖNEM NET KARI HESABI	34.078.922,06
PASIF	5	59	591	DÖNEM NET ZARARI HESABI	-4.947.046,95
AKTİF TOPLAMI					143.773.342,47TL
PASİF TOPLAMI					143.773.342,47TL

GAZİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ GELİR TABLOSU (TL)			
	2015	2014	2013
A- BRÜT SATIŞLAR	292.051.576,10	259.031.989,74	250.353.547,98
1- Yurt İçi Satışlar	281.090.632,15	257.315.217,72	243.250.302,44
2- Yurt Dışı Satışlar	0,00	0,00	0,00
3- Diğer Gelirler	10.960.943,95	1.716.772,02	7.103.245,54
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	3.267.047,72	1.630.318,25	14.516.077,27
1- Satıştan İadeler (-)	3.267.047,72	1.630.318,25	14.516.077,27
2- Satış İskontoları (-)	0,00	0,00	0,00
3- Diğer İndirimler (-)	0,00	0,00	0,00
C- NET SATIŞLAR	288.784.528,38	257.401.671,49	235.837.470,71
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	151.918.157,39	111.982.419,46	99.432.208,94
1- Satılan Mamüller Maliyeti (-)	0,00	0,00	0,00
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	0,00	0,00	0,00
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	151.918.157,39	111.982.419,46	99.432.208,94
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)	0,00	0,00	0,00
BRÜT SATIŞ KARI ve ZARARI	136.866.370,99	145.419.252,03	136.405.261,77
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)	146.741.526,60	153.885.731,40	155.364.233,38
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	0,00	1384,56	0,00
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	0,00	2529,92	0,00
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	146.741.526,60	153.881.816,92	155.364.233,38
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-9.875.155,61	-8.466.479,37	-18.958.971,61
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR ve KARLAR	686.510,03	811.543,39	9.550.748,30

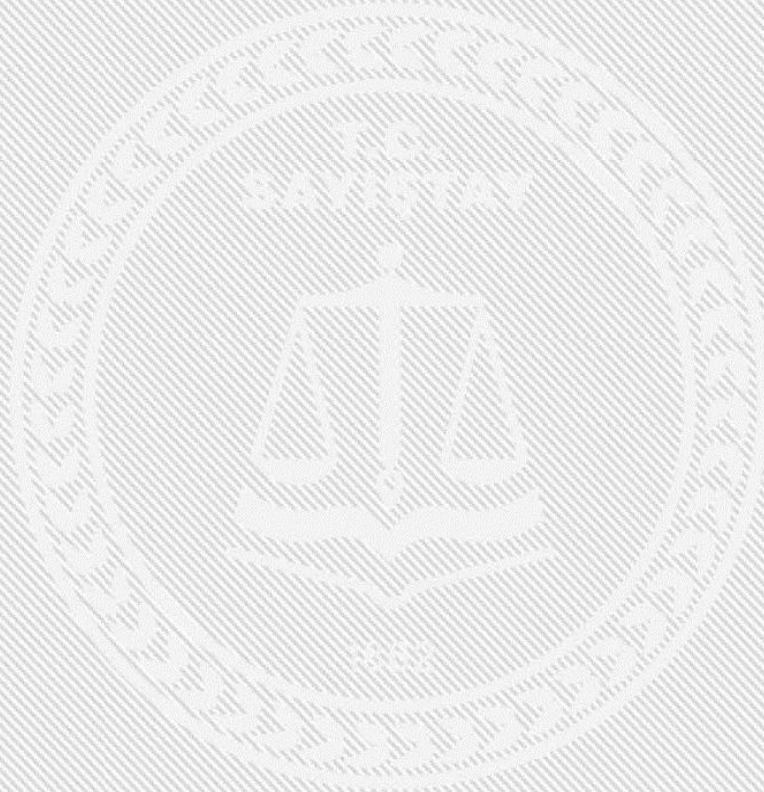
1- Faiz Gelirleri	1.254,91	21,30	0,00
2- Konusu Kalmayan Karşılıklar	0,00	0,00	8.033.175,71
3- Menkul Kıymet Satış Karları	0,00	0,00	0,00
4- Kambiyo Karları	21.045,39	26.458,43	8.533,93
5- Reeskont Faiz Gelirleri	0,00	0,00	0,00
6- Diğer Olağan Gelir ve Karlar	664.209,73	785.063,66	1.509.038,66
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER ve ZARARLAR (-)	2.229.780,47	5.492,89	101.095,25
1- Karşılık Giderleri (-)	0,00	0,00	0,00
2 - Menkul Kıymet Satış Zararları (-)	0,00	0,00	0,00
3- Kambiyo Zararları (-)	4.312,34	0,00	1.158,77
4- Reeskont Faiz Giderleri (-)	0,00	0,00	0,00
5- Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)	2.225.468,13	5.492,89	99.936,48
OLAĞAN KAR VEYA ZARARLAR	-11.418.426,05	-7.660.428,87	-9.509.318,56
H- OLAĞANDIŞI GELİR ve KARLAR	43.150.326,76	45.889,47	23.691,04
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları	0,32	0,00	0,00
2- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	43.150.326,44	45.889,47	23.691,04
I- OLAĞANDIŞI GİDER ve ZARARLAR (-)	2.600.025,60	0,00	0,00
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)	0,00	0,00	0,00
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	0,00	0,00	0,00
3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	2.600.025,60	0,00	0,00
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	29.131.875,11	-7.614.539,40	-9.485.627,52
J-DÖNEMKARİVERGİveDİĞ.YASALYÜKÜMLÜLÜKKARŞILIKLARI ()	0,00	0,00	0,00
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	29.131.875,11	-7.614.539,40	-9.485.627,52

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

2015 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	50
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	51
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	51
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	52
5. GENEL DEĞERLENDİRME	53
6. DENETİM BULGULARI.....	54

1. ÖZET

Bu rapor, Gazi Üniversitesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Gazi Üniversitesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2014–2018 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu zamanında yayınlanmadığından incelenememiştir.
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Gazi Üniversitesi 2015 yılı performans denetimi kapsamında yapılan denetim sonucunda :

-Faaliyet Raporunun zamanında yayınlanmadığı,

-Performans Programında yer alan Performans Hedefi Tablosu ve Faaliyet Maliyetleri Tablosunda açıklamalar kısmına yer verilmediği,

-Performans Programında yer alan bazı performans göstergelerinin performans hedefleriyle ilgili olmadığı,

-Performans Programında yer alan bir performans hedefinin çıktı/sonuç odaklı olmadığı,

-Stratejik Planı, Performans Programı ve Faaliyet Raporlarının oluşmasını sağlayan veri kayıt sisteminin ürettiği verilerin güvenilirliğine yönelik risklerin mevcut olduğu,

görülmüştür.

Buna karşılık Gazi Üniversitesinin Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının mevcut olduğu, Stratejik Plan ve Performans Programının mevzuatta belirlenen süreler içinde hazırlandığı, veri kayıt sistemi performansın ölçümüne yönelik belirlenmiş bir yazışma sürecinin mevcut olduğu olumlu bir değerlendirme bulgusu olarak

tespit edilmiştir.

Bu itibarla, Stratejik Plan, Performans Programı, Faaliyet Raporu sürecinin mevzuatın öngördüğü doğrultuda katılımcı yöntemlerle sürdürülmesi, Performans Hedef ve Göstergelerinin ölçülebilir şekilde belirlenmesi, faaliyet sonuçlarını ve performans bilgisini ölçmek adına daha güvenilir veri kayıt sistemi oluşturulması, geliştirilmesi, sorumlu personelin süreçle ilgili bilgilendirilmesi ve eğitilmesinin; sürecin daha sağlıklı işlemesine, sürdürülmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Gazi Üniversitesinin yayımladığı 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan 2014 yılı performans denetiminde incelendiğinden bu yıl incelenmemiştir. 2015 yılı Performans Programı incelenmiştir. 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu zamanında yayınlanmadığından incelenememiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Gazi Üniversitesinin, 2015 yılı Performans Programı incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Gazi Üniversitesinin 2015 yılı Performans Denetimi kapsamında; daha önce değerlendirildiği için 2014-2018 Dönemi Stratejik Planı değerlendirmeye alınmamış, 2015 yılı Faaliyet Raporu zamanında yayınlanmadığı için değerlendirilememiştir.

2015 yılı Performans Programının ise mevcut olduğu, mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı, mevzuatta belirtilen sunum kriterlerine uygun olarak hazırlandığı görülmüştür. Gazi Üniversitesinin hazırlamış olduğu Performans Programındaki performans bilgisinin içeriğinin bulgu konusu yapılan hususlar dışında kısmen uyduğu düşünülmektedir.

Gazi Üniversitesi'nin performans bilgisini değerlendirmek için kullandığı faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin veri kayıt sistemleri incelendiğinde, verilerin tek bir merkezden takibini sağlayacak otomasyon sisteminin olmadığı ve bu verilerin güvenilirliğine ilişkin risklerin olduğu tespit edilmiştir. Bu hususa ilişkin açıklamalara denetim bulgularında yer verilmiştir.

Yapılan performans denetimi sonucunda Gazi Üniversitesinin performans yönetimi sistemini ilgili mevzuat hükümlerine ve iç kontrol sistemi ilkelerine kısmen uygun şekilde oluşturduğu görülmüştür. Gazi Üniversitesinin faaliyet raporunu mevzuatta belirtilen zaman göz önüne alarak hazırlaması ve yayımlaması gerekmektedir. Faaliyet Raporu zamanında yayınlanmadığından dolayı 2015 yılı performans denetimi kapsamında değerlendirilememiştir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Performans Göstergelerinin Performans Hedefleriyle İlgili Olmaması

Gazi Üniversitesi 2015 yılı Performans Programı üzerinde yapılan incelemeler neticesinde, aşağıda yer verilen göstergelerin hedeflerle ilgili olmadığı tespit edilmiştir. Maliye Bakanlığınca yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde, performans göstergesi; kamu idarelerince performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal ifade edilen araçlar olarak tanımlanmaktadır. Performans göstergelerinin, hedefe ulaşıp ulaşılmadığını ölçmede kullanılabilmesi için performans hedefiyle performans göstergesinin ilgili olması gerekmektedir.

Ancak 2015 yılı Performans Programının incelenmesinde aşağıda yer verilen göstergelerin hedefle ilgili olmadığı tespit edilmiştir:

Stratejik Hedef	Performans Hedefi	Gösterge	Değerlendirme
Üniversitemizdeki fiziki mekanların etkin kullanılmasını sağlamak	Eğitim ve sosyal, kültürel bina ve mekanları iyileştirmek.	Öğrenci başına düşen derslik alanı	Nicel olarak belirlenen performans hedefi ile bunu ölçmek için kullanılacak göstergeler arasında ilgi bulunmamaktadır.
		Öğrenci başına düşen sosyal alan	
		Öğrenci başına düşen laboratuvar alanı	

Stratejik Hedef	Performans Hedefi	Gösterge	Değerlendirme
Hasta takip sistemi ve tedavi süreçlerini iyileştirmek.	Hasta takip sistemi ve tedavi süreçlerini iyileştirmek.	Poliklinik hasta sayısı	Nicel olarak belirlenen performans hedefi ile bunu ölçmek için kullanılacak göstergeler arasında ilgi bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “2017 yılı ve daha sonra hazırlanacak performans programlarında performans göstergelerinin performans hedefleriyle ilgili olmasına özen gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, raporda tespit edilen bulgu ve öneriler kabul edilerek, 2017 Performans Programı hakkında gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmektedir.

Bu itibarla bulgumuz kapsamında gerekli düzeltmelerin yapılıp yapılmadığı 2016 yılı denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 2: Performans Hedefi Tablosu ve Faaliyet Maliyetleri Tablosunda Açıklamalar Kısımına Yer Verilmemesi

Gazi Üniversitesi 2015 yılı Performans Programı, “Performans Programı Hazırlama Rehberi” eki 1’de belirlenen şekle uygun olarak hazırlanmış temel başlıklara yer verilmiştir. Tablo 1 ve 2’de yer alan “Açıklamalar” kısmına “Performans Hedefi Tablosu” ve “Faaliyet Maliyetleri Tablosu”nda yer verilmiştir. Performans Programı Hazırlama Rehberi’ne göre, performans hedefi tablosundaki açıklama kısmında söz konusu hedeflerin belirlenme amaçlarına ve performans hedefinin gerekçesine kısaca değinileceği; faaliyet maliyetleri tablosunun açıklama kısmında ise ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplamasına ilişkin hususlara yer verileceği belirtilmiştir.

2014 yılı Performans Programı Denetiminde bu husus bulgu konusu edinilmiş fakat 2015 yılı Performans Programında da bu iki tablodaki açıklama kısmının yer almadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “2016 Yılı Performans Programı ile birlikte Tablo 1- Performans Hedefleri Tablosu ile Tablo 2- Faaliyet Maliyeti Tablosu’nda açıklamalar kısmına yer verilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgu konusu edilen hususun 2016 yılı Performans Programında dikkate alınarak düzeltildiği belirtilmiştir.

Bu itibarla bulgumuz kapsamında ifade edilen hususlar 2016 yılı denetiminde izlenecektir.

BULGU 3: Performans Programında Yer Alan Performans Hedefinin Çıktı veya Sonuç Odaklı Olmaması

Performans programı üzerinde yapılan incelemeler neticesinde bir performans hedefinin girdi odaklı olduğu tespit edilmiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre, performans programlarında yer alan performans hedeflerinin çıktı veya sonuç odaklı olmalıdır. Söz konusu düzenlemeye göre;

"Çıktı: İdare tarafından üretilen nihai ürün veya hizmetlerdir.

Sonuç: İdarenin sunduğu ürün ve hizmetlerin, bireyler _ve toplum üzerinde meydana getirdiği etkilerdir."

Performans Programında yer alan bir hedefin girdi odaklı olması sebebiyle değerlendirmeye tabi tutulamaz.

Stratejik Hedef	Performans Hedefi	Değerlendirme
Ortaöğretim kurumlarına devam eden veya bu kurumlardan mezun olan öğrencilere üniversitemizi tanıtarak başarılı öğrencilerin üniversitemizi tercih etmesini sağlamak.	Üniversitemizin tanıtılmasına yönelik programları hazırlamak	Performans Hedefi çıktı veya sonuç odaklı olmayıp girdi odaklı olarak belirlenmiştir. Girdi odaklı belirlenen performans hedefi için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.

Kamu idaresi cevabında; 2017 yılı ve daha sonra hazırlanacak performans programlarında performans programında yer alan performans hedefinin çıktı veya sonuç odaklı olmasına dikkat edilecektir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, raporda tespit edilen bulgu ve öneriler kabul edilerek, 2017 Performans Programı hakkında gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmektedir.

Bu itibarla bulgumuz kapsamında gerekli düzeltmelerin yapılıp yapılmadığı 2016 yılı denetimlerinde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 4: Faaliyet Raporunun Zamanında Yayınlanmaması

Gazi Üniversitesinin 2016 yılı faaliyet raporunu zamanında yayınlamadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesine göre; özel bütçeli idarelerin kurumlarının ilgili mali yıla ilişkin idare faaliyet raporları üst yöneticileri tarafından izleyen mali yılın en geç Şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklanır. Bu raporların birer örneği aynı süre içerisinde Sayıştay'a ve Bakanlığa gönderilir.

Üniversitenin faaliyet raporunu sunmasının zamanlılığı bakımından ilgili yönetmelik hükümlerine uymadığı görülmüştür. Faaliyet raporlarının hazırlanmasında ve yayımlanmasında yasal mevzuatlara uyulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik’te 2014 yılının Kasım ayında yapılan değişiklik ile Nisan ayı sonu olan İdare Faaliyet Raporu hazırlama süresi Şubat ayı sonu olarak belirlenmiştir. Ayrıca en büyük yükseköğretim kurumlarından biri olan Üniversitemizde 22 fakülte, 7 enstitü, 1 konservatuvar 5 yüksekokul, 8 meslek yüksekokulu ve 47 araştırma ve uygulama merkezi faaliyet göstermektedir. Bu nedenlerle İdare Faaliyet Raporunun hazırlanmasında ihtiyaç duyulan verilerinin elde edilmesi ve derlenmesi süreçlerinde gecikmeler yaşanmıştır. 2016 yılı ve

sonraki dönemlerde hazırlanacak faaliyet raporlarının zamanında yayınlanmasına özen gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulguda tespit edilen hususlar doğrultusunda 2016 yılı ve sonraki dönemlerde hazırlanacak faaliyet raporlarının zamanında yayınlanmasına özen gösterileceği belirtilmiştir.

Bu itibarla gelecek yıllarda faaliyet raporlarının zamanında yayınlanıp yayınlanmadığı izlenmeye devam edilecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5: Stratejik Planı, Performans Programı ve Faaliyet Raporlarının Oluşmasını Sağlayan Verilerin Değerlendirilmesinde Güvenilirliğe Yönelik Riskler Olması

Veri kayıt sistemine ilişkin yapılan inceleme ve görüşmelerde stratejik plan ve performans programı için bağımsız yazılım şeklinde tek bir paket programının olmadığı, performans ve gerçekleştirmelere ilişkin verilerin ilgili birimlerin gerçekleştirme raporlarından manuel ve yazışmalar yoluyla elde edildiği görülmüştür. Ölçümlerin manuel olarak yapılması güvenilirliğe yönelik riskleri artıracak ve riskler için etkin kontrol strateji ve yöntemleri belirlenmesini zorlaştıracaktır.

Bununla birlikte veri kayıt sisteminde raporlanan bazı verilerin izlenmesinde ve sonuçların elde edilmesinde sorunlarla karşılaşıldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak güvenilirlik, veri kayıt sistemlerinin gerçekleştirmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması anlamına gelir. Yukarıda belirtilen hususlar birlikte değerlendirildiğinde Üniversitenin veri kayıt sisteminin ürettiği verilerin güvenilirliğine yönelik risklerin mevcut olduğu anlaşılmakta olup bu durumun faaliyet raporu sonuçlarının hatalı olmasına yol açabileceği düşünülmektedir. Üniversitenin raporlanan verilerde önemli bir hata olması riskini azaltmak üzere yeterli kontrol sistemleri geliştirmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz kalite değerlendirme çalışmaları kapsamında veri toplama ve raporlama süreci Gazi Üniversitesi Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Kurulu (GÜADEK) tarafından yürütülmektedir. Üniversitemiz Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından geliştirilmiş olan ve GÜADEK tarafından kullanılan veri kayıt sistemi 2010 yılında açılmış olup 2013 yılına kadar kullanımda kalmıştır. Ancak Yükseköğretim Kurulunun 09.12.2013 tarih ve 75850160-199-8611-64665 sayılı yazısı gereğince performans göstergelerinde ve raporlama biçiminde değişikliğe gidildiğinden sistem bu tarihten sonra kullanılamamıştır. Performans göstergeleri (stratejik planı için gerekli olan göstergeler de dahil) mevcut ihtiyaca göre gözden geçirilerek sistemin önümüzdeki yıllarda tekrar kullanıma açılması planlanmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulguda tespit edilen hususlar doğrultusunda söz konusu sistemin ilerleyen zamanlarda kullanıma açılacağı belirtilmiştir. Bu itibarla bulgumuz kapsamındaki hususlar 2016 yılı denetimlerinde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>